

SYMPOZJUM PT. „BORELIOZA Z LYME I INNE CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ KLESZCZE”

Międzynarodowe Sympozjum: „Borelioza z Lyme i inne choroby przenoszone przez kleszcze”, które odbyło się w dniach 28–29 kwietnia 1995 roku w Białowieży, zaszczyliło swoją obecnością ponad 200 lekarzy i naukowców różnych specjalności, w tym 8 gości zagranicznych reprezentujących: Francję, Niemcy, Rosję, Białoruś, Łotwę i Senegal. Komitet Organizacyjny stanowili pracownicy Kliniki Obserwacyjno-Zakaźnej Akademii Medycznej w Białymstoku pod kierunkiem prof. zw. dr hab. DANUTY PROKOPOWICZ.

Komitet Naukowy pod przewodnictwem prof. dr hab. BARBARY MACHNICKIEJ zakwalifikował do prezentacji w formie referatów 23 prace, a w formie plakatów 47 prac. Większość z nich była związana tematycznie z różnymi aspektami boreliozy z Lyme.

Środowiskowe uwarunkowania chorób przenoszonych przez kleszcze były tematem sesji otwierającej obrady pierwszego dnia Sympozjum. Dotyczyła ona również występowania, a także biologii kleszczy spotykanych na terenie Polski. Wnosząc wiele informacji nieznanych, zwłaszcza lekarzom, stanowiła ważne wprowadzenie do problematyki epidemiologii i epizootiologii zakażeń *Borrelia burgdorferi*. Szczególne znaczenie miały dane potwierdzające występowanie tych krętków w kleszczach *Ixodes ricinus* i u zwierząt na terenie Polski. Obserwacje te były zbieżne z wynikami prezentowanych badań epidemiologicznych, serologicznych i klinicznych dotyczących ludzi, i potwierdzały endemiczne występowanie boreliozy z Lyme, zwłaszcza na niektórych obszarach leśnych Polski północno-wschodniej. Prace gości zagranicznych wygłoszone w tej części Sympozjum dostarczyły informacji na temat występowania krętków *Borrelia burgdorferi* w kleszczach *Ixodes persulcatus* na terenie Rosji, a także *B. crocidurae* w Afryce Zachodniej.

W sesji poświęconej klinicznemu aspektowi boreliozy z Lyme zaprezentowany został różnorodny i wielonarządowy obraz kliniczny choroby, ze szczególnym uwzględnieniem zmian skórnych i stawowych. Zakres wygłoszonych referatów obejmował również wybrane zagadnienia diagnostyczne dotyczące neuroboreliozy, a także wciąż dyskusyjny problem boreliozy wrodzonej; manifestacje kliniczne tej choroby. Cennym uzupełnieniem tej sesji były związane z nią tematycznie plakaty prezentujące doświadczenia lekarzy stykających się z boreliozą z Lyme w różnych częściach Polski.

Problem przydatności i wiarygodności badań serologicznych stosowanych w diagnostyce zakażeń krętkami *B. burgdorferi* był tematem referatów kolejnej sesji, a także części plakatów. W prezentowanych pracach podjęto próby wyboru testów serologicznych, optymalnych przy wykrywaniu przeciwciał przeciw antygenom szczepów występujących na terenie Polski. Dowodów na znaczne zróżnicowanie ich budowy dostarczyła praca autorów niemieckich, wykazująca znaczne zróżnicowanie budowy szczepów *Borrelia afzelii*, w przeciwieństwie do *Borrelia burgdorferi sensu stricto* i *Borrelia garinii*.

Drugi dzień obrad był poświęcony kleszczowemu zapaleniu mózgu. Szczególną uwagę zwrócono tu na profilaktykę, która w formie szczepień stała się dostępna dopiero od niedawna. Prezentowane wyniki wykazały wysoką skuteczność stosowania szczepionki, potwierdzając jej duże bezpieczeństwo.

W ostatniej sesji przedstawiono inne choroby przenoszone przez kleszcze. Szczególną uwagę zwrócono na wciąż niedoceniane znaczenie chorobotwórcze *Babesia*. Referat profesora BRASSEUR (Francja) zwrócił uwagę na występowanie wywoływanej przez nie choroby u ludzi w Europie. Na możliwość istnienia nie rozpoznanych zachorowań w Polsce wskazują przedstawione obserwacje lekarzy weterynarii.

Symposium dostarczyło cennych możliwości wymiany doświadczeń i wiedzy dotyczącej problemów związanych z kleszczami, jako przenosicielami drobnoustrojów chorobotwórczych. Szczególnie ważne było zetknięcie się punktów widzenia lekarzy praktyków z naukowcami reprezentującymi nie tylko medycynę, ale również biologię, weterynarię czy też epidemiologię. Długi czas trwania obrad wymagał relaksu, co umożliwiła gościnność gospodarzy Gminy Białowieży i Białowieskiego Parku Narodowego, wsparta pięknem budzącej się, wiosennej Puszczy. Wolny czas organizatorzy Symposium starali się wypełnić spotkaniami z jej urodą.

Mamy nadzieję, że wzbudzone w nas zainteresowanie zgłębianiem problemów związanych z chorobami przenoszonymi przez kleszcze, zaowocuje w przyszłości kolejnym Symposium, doskonalszym tak pod względem organizacyjnym, jak i merytorycznym.

za Komitet Organizacyjny Symposium
Danuta Prokopowicz